Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Taraclia
Judecător A. Scripcenco
Dosarul nr. 1 – 23031862 – 05 – 21rji – 05072023

**CURTEA DE APEL CAHUL**

**D E C I Z I E**
**În numele Legii**

17 octombrie 2023 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător **Galina Vavrin**
Judecătorii **Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco**
Cu participarea:
Avocatului Alexandru Balan

A judecat în ședință de judecată deschisă în ordine de recurs cauza la demersul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința condamnatului Popazov Ivan,

la recursul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia declarat împotriva încheierii Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 04 mai 2023.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererile de recurs, materialele administrate la dosar, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă :

**Demersul Penitenciarul nr. 1 Taraclia**

La data de 01 martie 2023 administrație Penitenciarului nr. 1 Taraclia a înaintat în instanța de judecată, demers în care solicită: examinarea posibilității aplicării art. 92 Cod penal față de deținutul Popazov Ivan, cu schimbarea termenului neexecutat în amendă.

**Argumentele demersului:**

În motivarea demersului s-a indicat că Popazov Ivan execută pedeapsa prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 iunie 2016 în baza ***** Cod penal de 15 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 martie 2020 s-a redus din pedeapsă 106 zile, pentru condiții contrare art. 3 CEDO. Dispune de 621 zile privilegiate.

Pe perioada executării pedepsei deținutul Popazov Ivan a admis încălcări ale regimului de detenție, la moment nu creează situații de conflict, respectă regulile de comportare, programul zilei și regimul de deținere stabilite în penitenciar, drepturile și obligațiunile stabilite în Codul de executare și Statutul executării pedepsei de către condamnat, față de personalul penitenciarului manifestă o atitudine de respect. Nu au fost înregistrate cazuri de tentativă de suicid sau automutilare. Pe parcursul executării pedepsei a comis o abatere a regimului de detenție, dispune de 12 stimulări. În Penitenciarul nr. 1 Taraclia a sosit pe data de 27 ianuarie 2020 de la Penitenciarul nr. 5 Cahul.

Conform raportului de evaluare aprobat în cadrul ședinței Comisiei Penitenciarului din 24 februarie 2023, deținutul Popazov Ivan se caracterizează cu calificativul comportament pozitiv, nu dispune de sancțiuni active și se încadrează în prevederile art. 92 Cod penal.

Participă la executarea lucrărilor neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție.

Pagubă material/morală cauzată: nu are titlu de executare.

Deținutul Popazov Ivan pentru aplicarea art.92 Cod penal este necesar să execute cel puțin ½ din termenul definitiv de pedeapsă, ceea ce constituie cel puțin 07 ani 06 luni care intervine pe data de 19 februarie 2021 și la 06 iunie 2019 cu zile privilegiate, pentru infracțiune gravă conform art.16 Cod penal.

Astfel, la data de 24 februarie 2023: *a executat real*: 09 ani 11 luni 05 zile; *a executat efectiv*: 11 ani 02 luni 18 zile; *termenul neexecutat*: 03 ani 05 luni 29 zile.

**Soluția instanței de fond:**

Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 04 mai 2023 s-a respins, ca neîntemeiat demersul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia

privitor la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Popazov Ivan.

**Recursul împotriva soluției instanței de fond:**

Legalitatea încheierii judecătorești a fost contestată cu recurs la 10 mai 2023 de către *administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia*, în care solicită: casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu admiterea unei noi hotărâri de înlocuirea părții neexecutate a pedepsei penale aplicate condamnatului Popazov Ivan cu o pedeapsă mai blândă în baza art. 92 Cod penal.

***Argumentele recursului înaintat de instituția penitenciară*:**

Drept argumente pentru înaintarea recursului, condamnatul Popazov Ivan s-a adresat Comisiei Penitenciarului nr. 1 Taraclia cu cerere în care a solicitat depunerea demersului în instanța de judecată privitor la aplicarea în privința acestuia art. 92 Cod penal. Comisia Penitenciarului nr. 1 Taraclia la ședința din 24 februarie 2023 a admis cererea condamnatului.

Indică recurentul că condamnatul a executat partea necesară din pedeapsă prevăzută de art. 92 Cod penal.

Comportamentul condamnatul în timpul executării pedepsei a fost minuțios evaluată de către membrii Comisiei Penitenciarului nr. 1 Taraclia din toate punctele vedere. Pe parcursul executării pedepsei condamnatul a demonstrat un comportament pozitiv, a fost sancționat disciplinar. Comisia instituției penitenciare a ajuns la concluzia că condamnatul are comportament pozitiv.

Notează recurentul că, membrii comisiei penitenciarului cunoscând situația reală a condamnatului Popazov Ivan a ajuns la concluzia că în cazul acestuia scopul pedepsei penale sub formă de închisoare a fost atins pe deplin. Condamnatul prin comportamentul său pozitiv, atitudine conștiincioasă față de obligațiile sale de condamnat, prin atârnare responsabilă față de muncă și activitățile educative, a demonstrat că a prășit pe calea corectării. Corectarea condamnatului în continuare este posibilă în afara penitenciarului.

Mai mult de atât, deținerea condamnatului în continuare în condițiile închisorii poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, la complicarea procesului de resocializare și ridicarea nivelului de influențare a subculturii criminale asupra personalității lui.

**Termenul de exercitarea căii de atac – recursul:**

Potrivit art. 472 CPP, *încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătorești poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile, cu recurs care se judecă conform prevederilor titlului II cap. IV secț. a 2-a§2 din Partea specială*.

Iar, conform art. 439 alin.(1) CPP, *termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii*.

Lucrările dosarului denotă că, prima instanță a pronunțat încheierea judecătorească în ședința de judecată din 03 mai 2023 în prezența condamnatului, apărătorului acestuia și a reprezentantului Penitenciarului nr. 1 Taraclia, cărora le-a fost înmânată o copie.

Încheierea judecătorească a fost expediată condamnatului Popazov Ivan prin scrisoarea din 04 mai 2023, recepționată la 10 mai 2023.

Administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia a înregistrat cererea de recurs la data de 10 mai 2023 la instanța de fond.

Astfel, se atestă respectarea termenul pentru exercitarea căii de atac recursul.

**Argumentele participanților în fața instanței de recurs:**

Reprezentantul Penitenciarului nr. 1 Taraclia, legal citat, în ședință nu s-a prezentat, însă prin demers a solicitat examinarea cauzei în absența sa.

Completul de judecată având în vedere art. 447 alin.(1) coroborat cu art. 471 alin.(7) CPP, a dispus examinarea cauzei în absența reprezentantul Penitenciarului nr. 1 Taraclia.

Condamnatul Popazov Ivan și avocatul numit din oficiu, Balan Alexandru, în ședința instanței de recurs au susținut cererea de recurs formulată de administrația instituției penitenciare, solicitând admiterea acesteia, în sensul în care a formulată.

**Aprecierea instanței de recurs:**

***Audiind opinia condamnatului și a avocatului, studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată prin prisma motivelor de fapt și de drept invocate în cererea de recurs, Completul de judecată respinge ca***

***neîntemeiat recursul înaintat de administrația Penitenciarul nr. 1 Taraclia, cu menținerea încheierii judecătorului de instrucție***.

Conform art. 449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat*.

Potrivit art. 448 alin.(1) CPP, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs*.

Din actele dosarului rezultă că, Popazov Ivan execută pedeapsa stabilită prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 21 iunie 2016 în baza ***** Cod penal de 15 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 martie 2020 s-a redus din pedeapsa condamnatului Popazov Ivan cu 106 zile, pentru condiții contrare art. 3 CEDO. Încheierea din 04 martie 2020 a fost menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 mai 2020.

La data depunerii demersului de administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia în prima instanță, din termenul stabilit de 8 ani închisoare, condamnatul Popazov Ivan avea *executat real*: 09 ani 11 luni 05 zile; *a executat efectiv*: 11 ani 02 luni 18 zile; *termenul neexecutat*: 03 ani 05 luni 29 zile.

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei, a ajuns la concluzia respingerii demersului înaintat de administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia privitor la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal față de condamnatul Popazov Ivan.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, Completul de judecată consideră întemeiată opinia instanței de fond de a respingere demersul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia privitor la aplicarea art. 92 Cod penal față de condamnatul Popazov Ivan. Din analiza obiectivă a materialelor cauzei, a personalității condamnatului Popazov Ivan și a comportamentului acestuia pe parcursul perioadei de executare a pedepsei, nu a fost constatată posibilitatea corectării și reeducării condamnatului fără ispășirea deplină a pedepsei.

În conformitate cu prevederile art.92 alin.(1), (2) Cod penal, *în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave și grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.*

*Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial de la pedeapsa complementară.*

*Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.*

Art. 469 alin.(1) pct.2) CPP, stipulează că, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art. 92 din Codul penal).

Potrivit art. 471 alin.(1) CPP, soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art. 469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art. 266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite.

Conform art. 266 alin.(1) Cod de executare, în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art. 91 și 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberare condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens.

După cum rezultă din actele dosarului, condamnatul Popazov Ivan s-a adresat comisiei Penitenciarului nr. 1 Taraclia privitor la examinarea posibilității înaintării unui demersului privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal și expedierea materialelor în instanța de judecată pentru examinarea posibilității aplicării prevederilor art. 92 Cod penal.

Comisia Penitenciarului nr. 1 Taraclia la data de 24 februarie 2023 a hotărât admiterea cererii condamnatului Popazov Ivan și înaintarea unui demersului în instanța de judecată cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal. Motivul admiterii cererii condamnatului, fiind aprecierea ultimului cu calificativul ” comportament pozitiv”, nu dispune de sancțiuni active, la moment se încadrează în prevederile legale stipulate în art. 92 Cod penal. Pentru aplicarea art. 92 Cod penal trebuie să execute ½ din termenul stabilit ceia ce constituie 07 ani 06 luni, care intervine la 19 februarie 2021 și la 06 iunie 2019 cu zile privilegiate, pentru săvârșirea infracțiunii grave, conform art. 16 Cod penal.

Astfel, procedura de soluționare extrajudiciară stabilită de lege, a fost respectată de către condamnat.

De asemenea, din Raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, comisia Penitenciarului nr. 1 Taraclia a ajuns la concluzia că Popazov Ivan are un comportament pozitiv.

În urma examinării datelor despre personalitatea condamnatului Popazov Ivan, cât și comportamentul acestuia pe perioada executării pedepsei, acesta a avut o sancțiune disciplinară, dispune de 12 stimulări, este divorțat în detenție, menține relațiile sociale cu surorile și frații, nu are de executat titlu executoriu, nu au fost înregistrate cazuri de aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale, nu s-a automutilat și la evidență conform art. 206 Cod de executare, nu se află.

A participat la activități planificate: programul informativ de adaptare la mediul penitenciar pentru deținuții noi sosiți realizat în anul 2020; programul educativ ”Cetățenie activă” realizat în anul 2019; program informativ privind modul și condițiile de încadrare în câmpul muncii; program de instruire profesională, a realizat specialitatea ”cazangiu” lu din 04 ianuarie 2022 este inclus pentru specialitatea ”bucătar”; programul de reducere a violenței în mediul penitenciar, program pentru schimbarea comportamentului de agresiune sexuală, programul cu privire la pregătirea condamnaților pentru eliberarea condiționată înainte de termen. Precum și a participat la executarea lucrărilor neremunerate de îngrijire sau de amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor locative de trai în perioada 2020 – 2023 – 48 ore..

La data 17 octombrie 2023 (examinarea recursului), din termenul de 15 ani închisoare stabilită prin sentința judecătorească, deținutul a executat *real* 10 ani 01 lună 29 zile, executat efectiv : 12 ani 04 luni 07 zile, cu amnistia, remediu compensator național și zile privilegiate; *neexecutat* – 02 ani 07 luni 24 zile.

Prin urmare, în baza studierii depline și obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul acestuia pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoarea, anume că aceasta a înregistrat o încălcare a regimul de detenție, dispune de 12 stimulări, a participat la munci neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico –sanitare de detenție, cât și a realizat programul individual de executare a pedepsei, prima instanță întemeiat a reținut că

condamnatul Popazov Ivan nu poate fi corectat și resocializat fără executarea în continuare a pedepsei cu închisoare în instituția penitenciară.

Argumentele administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia, precum că condamnatul Popazov Ivan a executat efectiv ½ din termenul de pedeapsă și întrunește condițiile stabilite de art. 92 Cod penal, sunt neîntemeiate. Completul de judecată consideră că, executarea efectivă a mai mult de jumătate din termenul de pedeapsa stabilită, raportată la conduita condamnatului pe întreaga perioadă de executare a pedepsei, nu este suficient pentru a dispune aplicarea prevederilor art. 92 CP în privința acestuia, atâta timp cât din datele referitoare la personalitatea condamnatului nu rezultă că acesta poate fi corectat cu stabilirea unei alte pedepsei mai blânde, - amenda, decât cea cu închisoare stabilită prin sentința judecătorească.

În susținerea acestei concluzii, urmează a fi punctat și faptul că, condamnatul Popazov Ivan execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unui concurs de infracțiuni, care se atribuie la categoria celor deosebit de grave, iar corectarea și reeducarea condamnatului nu poate fi realizată decât prin executarea în continuare a pedepsei stabilite prin sentința judecătorească.

Se menționează că, prin înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o altă pedeapsă mai blândă, - amenda, în privința condamnatului, nu va fi atins scopul principal al pedepsei penale, prevăzut de art. 61 CP, cel de corectarea și resocializare a condamnatului, precum și a altor persoane în vederea neadmiterii în viitor a comiterii unor asemenea fapte penale. Astfel, instanța de judecată nu este convinsă că condamnatul poate fi corectat și resocializat prin înlocuirea părții din pedeapsa neexecutată cu închisoare în amendă și că această pedeapsă va fi real executată de condamnat.

Urmează a fi remarcat că executarea termenului legal necesar pentru aplicarea art. 92 Cod penal și concluzia Penitenciarului nr. 1 Taraclia privitor la ” comportament pozitiv” nu pot fi reținute separat ca circumstanțe care indică la corectarea condamnatului, or, instanța de judecată necesită să evalueze comportamentul condamnatului pe întreaga perioadă de executare a pedepsei și doar în cazul în care ajunge la concluzia că în continuare nu mai este necesară executarea pedepsei, întrucât este posibilă corectarea și reeducarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei cu închisoare, dispune înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare cu o altă pedeapsă mal blândă.

Apreciind circumstanțele enunțate supra, Completul de judecată consideră întemeiată concluzia instanța de fond de a respingere demersul administrației

Penitenciarului nr. 1 Taraclia privitor la aplicarea art. 92 Cod penal față de condamnatul Popazov Ivan, întrucât ultimul nu a demonstrat prin comportamentul său că poate fi corectat și resocializat fără executarea în continuare a pedepsei cu închisoare, pentru a putea fi aplicate prevederile art. 92 Cod penal.

Nu pot fi reținute ca întemeiate argumentele invocate de administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia că, condamnatul întrunește condițiile prevăzute de legislația în vigoare, iar menținerea acestuia în detenție ar putea duce la consecințe contrare scopului urmărit, la complicarea procesului de resocializare și ridicarea nivelului de influențare a subculturii criminale asupra personalității acestuia, or, instanța de judecată a menționat că termenul executat de condamnat nu este suficient pentru a constata că acesta este pe calea corectării și resocializării, considerente din care a adoptat soluția de respingere a demersului administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia.

La înaintarea recursului, administrația Penitenciarului nr. 1 Taraclia nu a făcut referire la nici unul din temeiurile pentru înaintarea recursului prevăzut de art. 444 alin.(1) CPP. Analizând încheierea judecătorească, din oficiu instanța de recurs nu a constatat erori de drept comise de către instanța de fond la examinarea cauzei în prima instanță pentru a interveni în soluția adoptată.

Pe aceste rațiuni, instanța de recurs menționează că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar instanța de fond corect a reținut neîntrunirea condițiilor obligatorii prevăzute de normele legale, pentru a fi posibilă aplicarea art. 92 Cod penal în privința condamnatului Popazov Ivan și înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu închisoare cu o altă pedeapsă mai blândă, - amenda.

Generalizând raționamentele notate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiat recursul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art. 447 – 449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, Completul de judecată, -

**D E C I D E :**

Se respinge recursul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 04 mai 2023 în cauza la demersul administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința condamnatului Popazov Ivan.

Decizia este irevocabilă.

**Președintele ședinței** **Galina Vavrin**

**Judecătorii** **Ion Dănăilă**

**Natalia Bondarenco**